

Krzysztof Dybciak

"Oko i dłoń pisarza. Próba interpretacji dzieła Leopolda Buczkowskiego", Ryszard Nycz, "Teksty" nr 3 (1977) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 21/1 (67), 195

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ NYCZ Ryszard: Oko i dłoń pisarza. Próba interpretacji dzieła Leopolda Buczkowskiego. "Teksty" 1977 nr 3 s. 34-49.

Proza Leopolda Buczkowskiego stanowi jedną z największych zagadek powojennej literatury polskiej. W centrum rozważań stawia autor zagadnienie wzajemnych relacji istnienia i poznawania (szczególnie spostrzegania). Ktoś istnieje, jeśli widzi i jest widziany. Głównym tematem (i manewrem) prozy Buczkowskiego jest dążenie do szczególnej modalności istnienia - widzieć i nie być widzianym. Łączy się z tym ważny wątek metamorfoz. Podobne zamiany rządzą strategią narratora, stąd tak wiele cytatów, scyzalizacji, mistyfikacji, metamorfoz przedmiotu. Upodobanie do łączenia słowa i obrazu kreuje rzeczywistość powieściową, która staje się nową sumą, palingenezyjnym światem namalowanym.

BP/67/67

K.D.

/II/ OŁĘDZKA-FRYBESOWA Aleksandra: Miejsce człowieka. "Teksty" 1977 nr 2 s. 171-186.

W eseju przeplatają się reportażowe wątki podróży po Hiszpanii i rozważania o sztuce średniowiecza. Szczególnie wnikliwie pisze autorka o humanizmie sztuki romańskiej - okresie, w którym w sztuce pojawia się człowiek. Rzeźbiarskie przedstawienia jednostki ludzkiej usamodzielniają się, przestają być tylko elementem dekoracji muru. Umiłowanie życia, świeżość i rozmach sztuki romańskiej jest artystyczną transpozycją ludowego, wiejskiego oblicza chrześcijaństwa XI i XII wieku. Dramatyczna wizja świata rodziła różnorodność form groteskowych i monstrualnych.

BP/67/68

K.D.